

Seminář Péče o evropsky významné lokality

Autoři:

Vlastimil Karlík, Lenka Vokasová

Lokalita:

celá ČR

Období sledování:

2013

Souhrn:

Arnika, program Ochrana přírody a DAPHNE ČR – Institut aplikované ekologie uspořádaly dne 21.6.2013 seminář Péče o evropsky významné lokality. Seminář proběhl za podpory projektu OP VK PROVAZ: PROpojení Vzdělávání A nových přístupů v Zoologicko-ekologickém výzkumu – od teorie k praxi.

Metodika:

Program semináře:

9:30 – Registrace, zahájení

10:00 – Michael Hošek (MŽP ČR): EVL – stav a očekávané změny

10:40 – Lenka Jandová (AOPK ČR): Aktuální stav zajištění ochrany EVL podle zákonných požadavků

11:20 – přestávka

11:30 – Martin Hanousek (ZO ČSOP Jaro Jaroměř): Natura 2000 - problémy při vyhlásování národní formy ochrany

11:50 – David Číp (ZO ČSOP Jaroměř): Příklad péče o EVL formou pozemkového spolku

12.10 – přestávka na polední občerstvení

12:50 – Sabina Lubaczewska (Fundacja Ekorozwoju, Wroclaw): Projekt „Strážci Natury“ – monitoring ohrožení přírodních stanovišť a druhů v západním Polsku

13:10 – Sabina Lubaczewska: Projekt „Lídři Natury“ – celopolská kampaň propagující příklady dobré praxe ochrany lokalit Natury 2000

13:30 – Ondřej Simon (VÚV TGM): Ochrana dynamických ekosystémů v rámci soustavy Natura 2000

14:00 – Jan Dušek (Daphne): Postoj Fóra ochrany přírody k managementu chráněných území

14:30 – Vlastimil Karlík (Arnika): Nač a proč si zase stěžujeme u Evropské komise

14:40 – Předpokládaný závěr semináře

Moderátor: Vlastimil Karlík, Arnika.

Jednotlivé bloky se skládaly z úvodních příspěvků a řízené diskuse.

Výsledky:

Michael Hošek (MŽP) představil ve své prezentaci vývoj a aktuální stav tvorby národního seznamu EVL, postup, zásady, formy ochrany a aktuální stav vyhlásování lokalit. Dále popsal, jakým způsobem a v jakých případech je možné se pokusit o změny v návrhu lokalit – změna hranic, případně zrušení lokality v případě, že se např. na jejím území prokazatelně předmět ochrany při jejím návrhu nikdy nevyskytoval. Na závěr se zmínil o tzv. Prioritním akčním rámci – dokumentu připravovaném pro Evropskou komisi, obsahujícím specifikaci finančních potřeb pro zajištění ochrany a péče o soustavu Natura 2000.

Lenka Jandová (AOPK ČR, samostatný odbor strategií a mezinárodních závazků) popsal roli, strukturu a stav přípravy tzv. Souhrnu doporučených opatření (SDO) a jejich vztah k plánům péče. Tato část prezentace vyvolala živou diskusi a řadu otázek z publika. V další části prezentace se vrátila k problematice vyhlásování EVL prostřednictvím ZCHÚ a podrobněji k možnostem změn v návrhu lokalit.

Martin Hanousek (ZO ČSOP Jaro Jaroměř) formuloval ve svém příspěvku některé obavy plynoucí ze z praktických zkušeností při vyhlásování lokalit zejména v Pardubickém kraji, mezi které patří

zejména obava z vypuštění „národních“ předmětů ochrany ve stávajících ZCHÚ a přístup, který chápe základní ochranu jako to, co není nutno chránit. Tato nebezpečí demonstroval na příkladu EVL Orlice a Labe a Chlumec – Karlova koruna. Jeho příspěvek rovněž vyvolal delší diskusi.

Martin Hanousek (ZO ČSOP Jaro Jaroměř) ve svém příspěvku „Natura 2000 - problémy při vyhlášení národní formy ochrany“ představil některé sporné postupy při vyhlášení vybraných EVL, například Karlova koruna či Na Plachtě.

David Číp (ZO ČSOP Jaroměř) živě a poutavě popsal, jakým způsobem jeho organizace pečuje o celou řadu evropsky významných lokalit v ČR i na Slovensku, praktické zkušenosti a řešené problémy, a osvědčené způsoby jejich řešení (ochrana před divočáky, zarůstání lokalit a použití herbicidů, umělé disturbance s využitím vojenské techniky).

Sabina Lubaczewska (Fundacja Ekorozwoju, Polsko) představila dva projekty své organizace – projekt Lídři Natury, zaměřený na vzdělávání a výcvik lidí z venkovských komunit za účelem ochrany EVL, a projekt Strážci Natury, který spočíval v občanském monitoringu a intervencích v případě poškozování či ohrožení lokalit.

Ondřej Simon (VÚV TGM) ve svém vřele přijatém příspěvku vysvětlil problematiku ochrany otevřených dynamických ekosystémů v rámci Natury 2000, zejména vodních toků. Definoval dynamický ekosystém, popsal vhodné a nevhodné způsoby (ne)zajištění jeho ochrany od vyznačení lokality po zpracování a implementaci plánu péče. Vhodný postup demonstroval na příkladu ochrany perlorodky říční a velevruba tupého. Na závěr v nadsázce představil návod „jak nechat vymřít předmět ochrany říční EVL“ a „jak se alespoň pokusit nenechat vymřít předmět ochrany EVL“ a položil řečnickou otázku, který z těchto návodů více připomíná běžnou praxi.

Jan Dušek (Fórum ochrany přírody) představil stanovisko Fóra ochrany přírody k managementu chráněných území ve formě analýzy silných a slabých stránek, vize žádoucího stavu a cílů z odborného hlediska ochrany přírody. Vizi a cíle pak dále rozvedl z hlediska právních aspektů a institucionálního zajištění, financování a komunikace s veřejností a s partnery. Diskusi vzbudil zejména koncept garanta chráněného území a jeho vztah úřadům zodpovědným za ochranu ZCHÚ.

Diskuze:

Většina otázek účastníků směřovala na přítomné zástupce státní správy (Ministerstva životního prostředí a Agentury ochrany přírody ČR) a týkala se zařazení konkrétních lokalit do Natury 2000.

Závěr:

Semináře se zúčastnilo 54 lidí. Jednalo se již o třetí ročník seminářů o Natuře 2000, které pořádá Koalice NNO pro Naturu 2000 nebo její vybraní členové.

Zadal: Lenka Vokasová

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/seminar-pece-o-evropsky-vyznamne-lokality>